

„Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027“

Prohlášení dle § 10g odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Příslušný úřad, Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, vydal dne 1. 4. 2022 k návrhu koncepce „Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027“ souhlasné stanovisko podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (č. j.: MZP/2022/710/1188).

Z výše uvedeného zákona vyplývají mj. následující požadavky, navazující na vydané stanovisko (viz § 10g zákona):

(odst. 4) Bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena. Schvalující orgán je povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze zčásti, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit.

Požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci byly zohledněny v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplněkuvost a synergie k jiným formám podpory a dále také v kapitole 2 Priority.

(odst. 5) Předkladatel je povinen zveřejnit schválenou koncepci včetně prohlášení, které obsahuje zejména:

- a) informaci, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci,
- b) informaci, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, pokud byla koncepce předmětem mezistátního posuzování podle § 14a,
- c) odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách,
- d) informaci o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí,
- e) informaci o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h.

(odst. 6) O zveřejnění prohlášení podle odstavce 5 je předkladatel povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené orgány, dotčené kraje a případně také dotčené obce, které příslušný úřad určil podle § 10c odst. 2.

Koncepce byla schválena na základě prováděcího rozhodnutí Evropské komise č. C(2022)7169 ze dne 4. 10. 2022. Společně s Prohlášením, zpracovaným dle § 10g odst. 5 zákona, byla schválená koncepce zveřejněna dne 17. 10. 2022 na webových stránkách Interreg Česko – Polsko v části: O programu / Programový dokument Programu Interreg Česko – Polsko 2021-2027 ([Programový dokument Programu Interreg Česko-Polsko 2021-2027 | Interreg CZPL \(cz-pl.eu\)](#)) a příslušný úřad, dotčené orgány a dotčené kraje bylo o tomto informováno dne 24. 10. 2022.

Níže je navrženo Prohlášení, popisující způsob naplňování § 10g, odst. 5 pro uvedený návrh koncepce.

A) Informace, jak byly ve schválené koncepci zohledněny požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci

Příslušný úřad sdělil, že opatření pro předcházení, eliminaci a minimalizaci nepříznivých dopadů koncepce navržená ve Vyhodnocení koncepce jsou dostatečného charakteru, a proto není důvodné stanovovat další požadavky na snížení těchto vlivů. Tato opatření byla vhodně převzata jako požadavky stanoviska na minimalizaci zjištěných vlivů realizace koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.

Požadavek/podmínka	Způsob zohlednění
Obecné podmínky z hlediska vlivů na životní prostředí:	
Požadavky z hlediska vlivů na životní prostředí, veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000 zpracovat v rámci implementace OP Interreg ČR – PR jako podmínky podpory pro jednotlivé relevantní výzvy, resp. zpracovat do návrhu pravidel pro žadatele a příjemce podpory z OP Interreg ČR – PR:	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
1) Respektovat předměty ochrany zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“) a konkrétní projekty posoudit z hlediska jejich vlivu na přírodu a krajinu. Jakékoliv záměry či projekty, u nichž lze očekávat významné negativní vlivy (i zprostředkované) na ZCHÚ a lokality soustavy Natura 2000, v předstihu konzultovat s orgány ochrany přírody.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
2) Zajistit odborný a odpovědný výběr záměrů (projektů) s ohledem na jejich vlivy na životní prostředí za pomoci tzv. kritérií pro výběr projektů z kapitoly 11 vyhodnocení SEA. Tzn. nepodporovat záměry s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
3) Při výběru projektů zahrnujících novostavby dbát na minimalizaci záboru zemědělského půdního fondu, zejména ve vyšších kvalitnějších bonitách.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
4) Při následných stavebních činnostech minimalizovat hluk a emise a při přesunech zemin dbát na minimalizaci objemů přesouvaných zemin i ochraně před šířením invazních druhů.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
5) Při výběru projektů týkajících se staveb a revitalizací předcházet vzniku stavebních odpadů uplatňováním principů oběhového hospodářství. Minimalizovat vznik odpadů a nakládat s nimi v souladu s právními předpisy.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
6) Při výběru konkrétních projektů respektovat územní ochranu PUPFL, včetně jejich ochranných pásem. Jednotlivé možné stavební záměry přednostně umísťovat mimo PUPFL nebo využít pozemky méně významné a to tak, aby využití PUPFL co nejméně omezovalo nebo narušovalo hospodaření v lesích a zejména neomezovalo plnění funkcí lesa ve smyslu § 13 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
7) V případě managementu lesů zmírnit dopady kůrovcové kalamity a opakovaného sucha a zajistit vhodnou skladbu lesních porostů zajišťující zadržování vody v krajině.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.

Požadavek/podmínka	Způsob zohlednění
8) V případě ochrany a obnovy lesa v lokalitách soustavy NATURA 2000 využívat stanovištně a geograficky původní druhy dřevin a dřeviny zohledňující požadavky předmětů ochrany.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
9) V případě projektů v oblasti adaptace na klimatické změny a související problematice bránit nevhodnému zalesňování nebo „revitalizaci“ v podobě zelené infrastruktury na úkor přirozené renaturace a biologické rozmanitosti.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
10) Projektům rekonstrukce a modernizace silničních a železničních přeshraničních komunikací musí být věnována zvýšená pozornost, a to důsledným uplatňováním požadavků vyplývajících z procesů posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (EIA), naturového posouzení či hodnocení dle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, resp. Požadavkům platných právních předpisů obou zemí.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
11) Při podpoře konkrétních projektů rekonstrukce a modernizace silničních a železničních komunikací je potřeba preferovat takové trasování a provedení komunikací, které zajistí minimální dopady na životní prostředí. Při výběru projektů je dále třeba zajistit, aby při rekonstrukcích a modernizacích nedocházelo ke zbytečnému záboru zemědělské nebo lesní půdy a aby nedocházelo k negativnímu ovlivnění lokalit soustavy NATURA 2000.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
12) Při modernizaci silničních úseků současně podpořit migrační prostupnost pro živočichy (např. propustky, podchody, přechody).	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
13) V případě podpory retence vody v krajině využívat u projektů lokalizovaných v naturových lokalitách přírodě blízká opatření zohledňující požadavky předmětů ochrany.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
14) Zvláštní pozornost musí být věnována modernizacím přeshraničních mostů s ohledem na ochranu vodního prostředí a živočišných druhů v něm žijících. Tyto činnosti musí být projednávány s orgány ochrany přírody obou zemí s cílem eliminovat negativní dopady na předměty ochrany a biodiverzitu.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
15) V případě marketingových aktivit je nezbytné dbát na to, aby marketing a propagace využití přírodních a kulturních zdrojů respektovaly požadavky na ochranu cenných přírodních území (ZCHÚ, lokality soustavy Natura 2000 apod.) a při propagaci je potřeba zvážit stávající intenzitu návštěvnosti v citlivých částech území. Jedním z řešení je podpora založená na analýzách návštěvnosti podporovaných lokalit a jejím průběžném monitoringu.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
16) Při realizaci koncepce musí být kladen zvýšený důraz na respektování kulturních hodnot v památkově chráněných lokalitách a kulturní krajině, na udržitelnost historických kompozičních řešení, specifik hospodaření a historických souvislostí, jež jsou předmětem ochrany dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
17) Pro účely managementu turismu monitorovat návštěvnost zejména v citlivých přírodních přeshraničních oblastech, např. s využitím automatizovaného sčítání, jehož cílem má být minimalizace negativních dopadů vysoké intenzity návštěvníků (over-tourism) na přírodní prostředí.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.

Požadavek/podmínka	Způsob zohlednění
18) V rámci typové aktivity modernizace/pořizování specializované techniky nezbytné pro prevenci a odstraňování následků rizik spojených se změnami klimatu je třeba při investicích do technického vybavení využívaného na obou stranách hranice věnovat pozornost rizikům spojených s elektromagnetickým zářením.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory.
19) Přílohou žádosti o dotaci musí být v případě projektů odpovídajících svým charakterem definici záměru dle § 3 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, resp. Podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (směrnice EIA), dokument, kterým bude příslušnou autoritou významný (negativní vliv) záměru na lokality soustavy Natura 2000 vyloučen. U záměrů na české straně půjde o stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, nebo závěr zjišťovacího řízení (rozhodnutí), či souhlasné stanovisko EIA, kde bude významný (negativní) vliv vyloučen. U záměrů realizovaných na polské straně půjde o odpovídající dokumenty vydávané podle právního řádu Polské republiky. Nesmí být podpořeny žádné záměry, u kterých hodnocení prokáže významný negativní vliv na celistvost lokalit a předměty ochrany soustavy Natura 2000.	Akceptováno. Tento požadavek je zohledněn v koncepci v kapitole 1.2.3. Doplnkovost a synergie k jiným formám podpory a v kapitole 2 Priority.
20) Respektovat cíle strategických dokumentů či politik Evropské unie zejména týkající se ochrany klimatu, adaptaci na dopady změny klimatu a ochranu biodiverzity apod.	Akceptováno. Koncepce není v rozporu s cíli strategických dokumentů či politik Evropské unie (viz kapitola 5 Vyhodnocení) a při implementaci budou tyto cíle respektovány.

B) Informace, jak bylo ve schválené koncepci zohledněno vyjádření dotčeného státu, pokud byla koncepce předmětem mezistátního posuzování podle § 14a

Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027 je zaměřen na území České republiky a Polské republiky. Protože v rámci hodnocení nebyly identifikovány žádné významné negativní vlivy koncepce na území ČR a PR, lze konstatovat, že lze vyloučit také potenciální významné negativní vlivy koncepce na životní prostředí přesahující hranice Programu do okolních států, zejména Německa (Sasko) a Slovenska. Vzhledem k charakteru koncepce byl Program předmětem mezistátního posuzování ve smyslu § 14a zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Subjekty obou států, tedy České republiky a Polské republiky, využily možnosti zaslat připomínky ve lhůtách k tomu stanovených, tedy zejména v rámci zjišťovacího řízení k oznámení koncepce dle § 10c, odst. 3 citovaného zákona a následně také k návrhu koncepce a jeho vyhodnocení dle § 10f, odst. 6 citovaného zákona. Žádný z dalších sousedních států mezistátní posuzování nepožadoval a z těchto států nebyly vzneseny ani žádné připomínky.

C) Odůvodnění vybrané varianty, pokud byl návrh koncepce zpracován ve variantách

Při přípravě Programu Interreg Česko – Polsko 2021–2027 byly zvažovány a diskutovány různé alternativy jejích dílčích částí, nicméně konečným výsledkem prací je předložení koncepce v jediné variantě.

Dle názoru zpracovatele vyhodnocení SEA, bylo zpracování a předložení návrhu koncepce pouze v jedné variantě dostatečné. Hodnocená varianta Programu vznikla na základě komplexního procesu přípravy koncepce ve spolupráci s klíčovými aktéry rozvoje území, zejména Řídicím orgánem (ŘO), Národním orgánem (NO), odbornou skupinou Task Force složenou kromě zástupců ŘO a NO ze zástupců klíčových aktérů obou zemí, například Regionálních úřadů (české krajské úřady, polské maršáلكovské úřady), Euroregionů na česko-polské hranic, hospodářských partnerů (Hospodářské komory) a sociálních partnerů (zastupující vzdělávání a odbory), zástupců občanské společnosti a dalších.

Lze konstatovat, že nebyly zjištěny takové vlivy koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví, které by zakládaly potřebu navrhnout variantní řešení koncepce.

D) Informace o účasti veřejnosti při zpracování koncepce a v procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí

Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027 byl zpracován Ministerstvem pro místní rozvoj ve spolupráci s polským Ministerstvem fondů a regionální politiky dle principů strategického plánování rozvojových dokumentů.

V rámci přípravy koncepce provedli členové realizačního týmu řadu konzultací se zástupci odborné veřejnosti, veřejných, profesních i zájmových institucí.

Každý měl možnost zapojit se do projednávání koncepce v rámci zjišťovacího řízení, které probíhalo od 5. 11. 2020 do 25. 11. 2020. Předložené oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c) citovaného zákona příslušným úřadem zveřejněno ve veřejně přístupném informačním systému SEA na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí a zasláno dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo zahájeno výše uvedeným zveřejněním dne 5. 11. 2020 a závěr zjišťovacího řízení byl vydán dne 22. 1. 2021. V rámci zjišťovacího řízení nebyla k oznámení předmětné koncepce ze strany veřejnosti uplatněna žádná vyjádření.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“) byl po předběžném projednání s Ministerstvem životního prostředí předložen příslušnému úřadu dne 16. 12. 2021. V souladu s požadavky zákona byl tento dokument zveřejněn. Dne 22. 12. 2021 byla dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům rozeslána informace o návrhu koncepce včetně vyhodnocení SEA, bylo zde uvedeno upozornění na možnost uplatnění vyjádření a také informace, že na základě § 10f odst. 2 věty druhé zákona o posuzování vlivů na životní prostředí příslušný úřad upouští od konání veřejného projednání. Každý měl možnost zaslat své písemné vyjádření k návrhu koncepce příslušnému úřadu od 4. 1. 2022 do 24. 1. 2022. Ze strany veřejnosti nebyly vzneseny žádné připomínky ani námítky.

Veškeré dokumenty byly zveřejňovány v Informačním systému SEA a informace o možnostech připomínkování Oznámení koncepce, připomínkování návrhu koncepce a Vyhodnocení jejich vlivů na životní prostředí také na níže uvedených webových stránkách programu Interreg V-A Česká republika – Polsko - <https://www.cz-pl.eu/obdobi>.

Možnost vznést připomínky v rámci celého procesu SEA měly subjekty obou dotčených států, které ji v rámci zákonem stanovených lhůt využily.

Výše uvedené informace byly zveřejněny rovněž na úředních deskách všech dotčených krajů.

E) Informace o přijatých opatřeních pro zajištění sledování a rozboru vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle § 10h zákona.

Realizace koncepce Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027, především vlivy realizovaných cílů a souvisejících typů aktivit na životní prostředí, bude vyhodnocena 1x ročně počínaje rokem 2023 na základě environmentálních indikátorů (vybraných monitorovacích ukazatelů vlivu na životní prostředí),

které odpovídají referenčním cílům ochrany životního prostředí a pro které budou k dispozici údaje pro hodnocení. V případě některých potenciálních mírně negativních vlivů, např. část vlivů na biodiverzitu, nelze měřitelný indikátor stanovit (viz typicky krátkodobý vliv stavební činnosti na předměty ochrany) a musí být nahrazen indikátorem výstupu, namísto vhodnějšího indikátoru dopadu.

Návrh monitorovacích indikátorů vlivů koncepce na životní prostředí vychází ze samotného vyhodnocení koncepce na základě sady referenčních cílů ochrany životního prostředí i z návrhu koncepce. V rámci vyhodnocení SEA byly navrženy následující monitorovací ukazatele:

- V oblasti životního prostředí KLIMA byl v rámci referenčního cíle “ Snižovat vlivy na klima a adaptovat území a volnou krajinu na změnu klimatu“ stanoven indikátor: Rozloha (ha) zelené infrastruktury vybudované nebo modernizované v souvislosti s přizpůsobováním se změnám klimatu. Přičemž projekt může přispívat oběma oblastem současně.
- V oblasti životního prostředí BIODIVERZITA A OCHRANA PŘÍRODY byl v rámci referenčního cíle “Chránit přírodní hodnoty v území, zvyšovat kvalitu přírodního prostředí“ stanoven indikátor: Počet projektů zaměřených na ochranu a obnovu přírody, ochranu ekosystémů a biologickou rozmanitost. Přičemž projekt může přispívat oběma oblastem současně.
- V oblasti životního prostředí ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA byl v rámci referenčního cíle “ Rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání“ stanoven indikátor: Počet projektů zaměřených prostřednictvím environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty k přispívání environmentálně odpovědnému jednání obyvatel a institucí.

Sběr dat a jejich agregace bude probíhat průběžně. Monitorováním a agregací dat pak bude možné vyhodnotit celkový dopad realizace koncepce na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Návrh monitorování je navržen tak, aby mohl být realizován v souladu s podmínkami monitorování Programu, a oba monitorovací procesy mohly být sladěny s cílem účinnosti a efektivity monitorování koncentrací činností (šetření času a nákladů).

Pokud by bylo zjištěno, že provádění koncepce má nepředvídané významné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, budou přijata opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, bude informován příslušný úřad a dotčené orgány a současně bude rozhodnuto o úpravě nebo změně koncepce.